

УДК 687.012.016:7

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ВИРОБІВ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ З ФАКТУРНИМИ ЕФЕКТАМИ

МИХАЙЛЮК Ольга¹, ОСТАПЕНКО Наталія²,
КОЛОСНІЧЕНКО Марина³, ТРЕТЯКОВА Лариса⁴

^{1,2,3}Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

⁴Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», Україна

Запропоновано художньо-естетичний підхід до дизайн-проектування виробів з фактурними ефектами. Визначено та охарактеризовано складові елементи зазначеного підходу, розкрито їх специфіку. Окреслено передумови для формування інформаційної бази різновидів фактурних ефектів з метою дизайн-проектування художньо виразних виробів.

Ключові слова: *художньо-естетичний підхід, дизайн-проектування, фактурні ефекти.*

ВСТУП

Асортимент сучасних виробів жіночого одягу потребує постійного оновлення. Використання принципів трансформації поверхні матеріалів є одним з прогресивних методів оздоблення сучасного одягу. Крім того, актуальним у дизайні виробів є забезпечення цілісності їх художньо-естетичного сприйняття за рахунок гармонійного поєднання форми, матеріалів та кольору. Фактура матеріалу має визначальний вплив на художній образ костюма.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Актуальним сьогодні є дизайн-проектування виробів жіночого одягу з використанням різноманітних фактур матеріалів. Причому створення нових і урізноманітнення існуючих рішень потребують безпосередньо самі фактурні ефекти на основі різних методів і підходів до їх проектування та виготовлення.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Характерною ознакою сучасного дизайну є концептуальне різноманіття виробів внаслідок різних систем цінностей і, як результат, естетичних потреб різних соціальних груп. Відомими є методи комбінаторики, трансформації, деконструкції тощо, завдяки використанню яких розширено асортимент художньо виразних моделей одягу [1]. Поряд з цим, основним завданням дизайну є вирішення проблеми комфортності одягу і пошук нових естетично привабливих

форм та гармонійного образу у костюмі. Створення нових дизайн-рішень одягу, аксесуарів та інших виробів потребує осучаснення підходів до їх дизайн-проекування.

З огляду на це, запропоновано художньо-естетичний підхід до створення композиційно цілісних виробів з фактурними ефектами, який спирається на взаємопов'язані і узгоджені дані щодо статевовікової ознаки споживачів; сезону; призначення, умов експлуатації; асортименту виробів; напрямку моди; образно-стильового розмаїття; форми та розмірів; асортименту застосовуваних матеріалів та їх властивостей; колористично-фактурного рішення виробів тощо (рис. 1). Означений підхід сприяє поглибленню знань у сфері дизайн-проекування та дозволяє розширити можливості для створення нових моделей виробів.

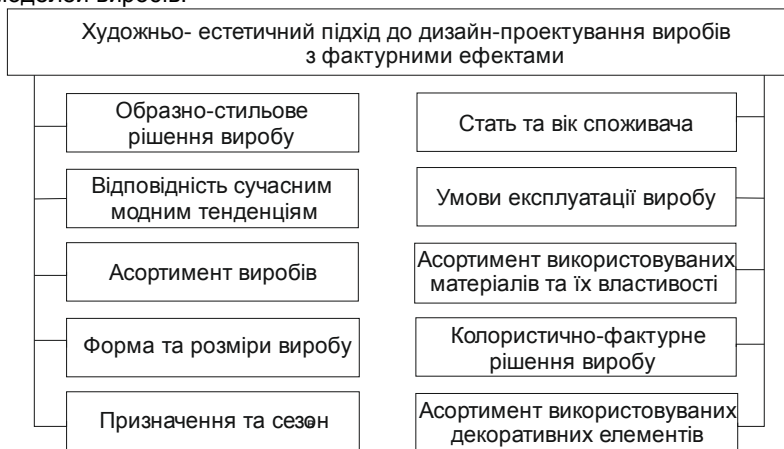

Рис. 1. Складові художньо-естетичного підходу до дизайн-проекування виробів з фактурними ефектами

Розповсюдженим в оздобленні одягу у наш час є застосування принципів трансформації поверхні матеріалу. Поєднання базових матеріалів з декоративними елементами різноманітних способів обробки дозволяє змінювати структуру їх поверхні і отримувати потрібні фактурні ефекти, які, в свою чергу, можуть виконувати декоративну роль або обмежуватись функціональним призначенням.

Сьогодні фактура матеріалу є важливим та активно використовуваним інструментом дизайну одягу та текстильних виробів. Колористично-фактурне рішення виробу активно впливає на формування його зорового образу. Тому аналітично досліджено, узагальнено та систематизовано існуючі фактурні ефекти з метою створення інформаційної бази та подальшого обґрунтованого виокремлення з них художньо виразного оздоблення для їх

застосування у виробі. Найбільш поширеними в оздобленні одягу сьогодні є вишивка; різновиди аплікації; друк; перфорація; мармурування; штучне зістарювання; створення рельєфної поверхні за рахунок буфів, оригами, плісирування, гофрування, використання об'ємних елементів тощо. Сьогодні виробництво пропонує широкий асортимент тканин, нетканих матеріалів, трикотажних полотен, штучної та натуральної шкіри, хутра тощо, від оптимального вибору яких залежить тектоніка зовнішнього вигляду та функціональність виробу. Крім того, завдяки використанню сучасного обладнання урізноманітнюються техніки створення фактур.

Слід зазначити, що в сучасній проектній практиці дизайну колір визначають ще на стадії розробки ескізу виробу, оскільки він є важливим фактором психофізіологічного комфорту (сприйняття кольору) та емоційно-естетичного впливу (почуття кольору), а також носієм візуальної інформації. Образно-стильове рішення нових виробів є результатом творчого осмислення потреб і вподобань людини та їх реалізації у нових художніх формах. У процесі вивчення великого комплексу питань ідеологічного, соціально-психологічного, етнічного, статевовікового, професійного, економічного тощо характеру відбувається ретельний відбір образів-ідей, що відображають потрібну проблему. Одним з головних завдань дизайн-проекування виробів є створення такої форми, через яку найбільш повно розкривається зміст виробу [1]. Форма та розмір повинні найбільш повно відповідати призначенню, умовам експлуатації виробу, оскільки від них залежать вибір матеріалу, фактури, кольору і в подальшому конструкції тощо.

Композиційна побудова та конструктивно-технологічне рішення проєктованого виробу безпосередньо залежать від асортименту застосовуваних матеріалів та їх властивостей. Зазвичай вибір затребуваних матеріалів для відтворення ідеї ґрунтується на основі власного досвіду дизайнера за візуальними і тактильними відчуттями [2]. Часто для проєкування одягу та інших виробів спочатку обирають матеріали, які потім стають творчою ідеєю і надають креативний імпульс для розробки ескізів та створення гармонійного образу [3]. Для активізації нових рішень фактурних ефектів використовують поєднання різних матеріалів і декоративних елементів у нетрадиційних комбінаціях та їх оригінальну обробку. Розглянуті вище передумови зумовлюють дизайн-проекування художньо-композиційного та конструктивно-технологічного рішення нових моделей виробів з використанням фактурних ефектів.

Важливою складовою розробки нових моделей виробів жіночого одягу є пошук раціональних, композиційно цілісних рішень. Отже, насамперед визначають можливі варіанти застосування оптимальних художньо-композиційних прийомів, і тільки після цього здійснюється приблизний розрахунок конструкції.

Відомо [4], що конструкція впливає на естетичне сприйняття одягу. Поєднання складної конструкції та насиченої фактури матеріалу

перевантажує загальну композицію виробу. Чим більш складна конструкція і її членування, тим спокійніше та одноманітніше забарвлення, поєднання матеріалів тощо. І навпаки, просте конструктивне рішення допускає оригінальні багатокomпонентні комбінування кольорів, фактур, декоративних елементів тощо.

ВИСНОВКИ

Визначено можливі шляхи формування інформаційної бази та запропоновано художньо-естетичний підхід до дизайн-проекування виробів з фактурними ефектами. Доведено безпосередній вплив структури поверхні матеріалу на кінцевий образ виробу в контексті його тектонічної досконалості. Надано рекомендації щодо оптимального вибору техніки виготовлення фактури при розробці нових моделей одягу та його оздоблення з метою ефективного використання її специфічних властивостей.

Сформований матеріал направлено на створення інформаційної бази оздоблення жіночого одягу для удосконалення дизайн-проекування з перспективою подальшого її розширення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колосніченко М.В. Ергономіка і дизайн. Проекування сучасних видів одягу: Навчальний посібник./ Колосніченко М.В., Зубкова Л.І., Пашкевич К.Л., Полька Т.О., Остапенко Н.В., Васильєва І.В., Колосніченко О.В. / К.: ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386с.

2. Малинська А.М. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник./ Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р., Колосніченко О.В. / ПП НВЦ «Профі», 2018. – 140с.

3. Михайлюк О.Ю. Узагальнена систематизація різновидів фактур матеріалів для дизайн-проекування одягу/ О.Ю. Михайлюк, М.В. Колосніченко, Н.В. Остапенко, І.Л. Гайова, А.Ю. Антонюженко // Art and design. – 2018. – №1. – С. 27-35.

4. Пашкевич К.Л. Архітектура як творче джерело дизайн-проекування колекцій одягу об'ємно-просторових форм/ Пашкевич К.Л., Колосніченко М.В., Фролов І.В., Науменко К.О.// Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Випуск 43. Частина 1. 2016. – С. 270-280.

MIKHAILYUK O., OSTAPENKO N., KOLOSNIChENKO M., TRETYAKOVA L.

ARTISTIC AND AESTHETIC APPROACH TO DESIGN OF WOMEN CLOTHES WITH TEXTURE EFFECTS

The artistic and aesthetic approach to the design of products with texture effects is offered. The constituent elements of this approach are defined and characterized, their specificity is disclosed. The prerequisites for the formation of the information base of varieties of textural effects for the purpose of designing artistic expressive products are outlined.

Key words: *artistic and aesthetic approach, design, texture effects.*